

VÍTĚZNÝ BOJ S KRIZÍ

To, co jsme my za železnou oponou nepocítili, devastovalo před desítkami let světový průmysl. Dokladem je například historie americké značky Arctic Cat, jednoho z největších výrobců sněžných skútrů a čtyřkolek na světě.

Arctic Cat má kořeny své historie společné se značkou Polaris, v Minnesotě blízko kanadských hranic, kde se vznik prvních motorových saní datuje do roku 1954. Sněžné skútry Arctic Cat z počátku šedesátých let, kdy se naplno rozjela výroba (až 75 000 kusů ročně), jsou dnes v Americe vyhledávaným sběratelským artiklem. Je to především velmi úspěšný první model Arctic Cat 100 z roku 1962, první sportovní sněžný skútr v USA s motorem vpředu, který si vysloužil stejné přízvisko jako o půl století dříve nejúspěšnější model Fordu - Tin Lizzie.

Po úspěšném zahájení výroby se firma pustila do rozšiřování sortimentu sněžných skútrů a její obrat strmě rostl. Následovaly tučné roky, než dopadla po roce 1970 i na toto odvětví krize. V roce 1970 bylo v USA přes sto značek sněžných skútrů a šest let poté jich zbylo pouze třináct. Trh sněžných skútrů se tak pročistil a firma Arctic Enterprises se i nadále držela na jeho špici. Pustila se i do dalších aktivit, například do výroby vodních skútrů a minimotocyklů. Minibiky Whisker, Prowler, Climber, Screamer, Scout a Ramrod, některé i s padesátikubíkovými motory od firmy Sachs si

získaly oblibu a spolu s vodními skútry se dobře prosazovaly na trhu.

Razantní růst se ale opět zastavil, po jediné dekádě se nepříjemná finanční situace opakovala s tím, že její dopad byl ještě víc devastující. Navzdory poklesu prodeje a vysoké ztrátě byl obrat firmy v roce 1980 ještě 185 milionů dolarů. Přesto již počátkem roku 1981 byla finančně zruinovaná firma nucena se přihlásit k ochraně před bankrotem. Poté byla po částech rozprodána.

Nezapomenutelná značka ale byla opět vzkříšena v roce 1983 a z Arctic Enterprises vzniklá firma Arctco se jako výrobce sněžných skútrů znovu pevně usadila na trhu.

Sněžné skútry byly dál jejím nosným výrobním programem a jsou jím dodnes. V současnosti Arctic Cat nabízí odvozením

od základních verzí přes padesát modelů sněžných skútrů pracovních, sportovních a turistických.

1995 - čtyřkolka

V porovnání se sněžnými skútry je historie čtyřkolek Arctic Cat mnohem mladší a lze na ní demonstrovat celosvětový růst zájmu o tato vozidla. První čtyřkolka Arctic Cat od výrobce Arctco vyjela pod názvem Bearcat po tříletém vývoji v roce 1995. Firma představila hned napoprvé vyspělou konstrukci pracovní čtyřtistapadesátky s pohonem

◀ První model Arctic Cat 100 z roku 1962 byl v USA prvním sněžným skútre s motorem vpředu

ARCTIC CAT Cruiser 1000 H2 EFI TRV

ARCTIC CAT Thundercat 1000 H2 EFI

ARCTIC CAT 650 H1 TRV

ARCTIC CAT 700 H1 EFI

ARCTIC CAT 700 H1 EFI TRV

4x4, která byla velmi pozitivně hodnocena. Za další tři roky už bylo v nabídce šest modelů čtyřkolek Arctic Cat s motory 300, 400 a 500ccm, všechny s pohony 4x2 a 4x4. V témže roce, 1998, překročil celkový obrat firmy půl miliardy dolarů.

V průběhu expanze a rozšiřování výroby s důrazem na dopravní prostředky, určené i pro období bez sněhu – vodní skútry a čtyřkolky, se v roce 1996 i sama firma přejmenovala z Arctco na Arctic Cat.

V roce 1999 byla pro klesající prodeje uzavřena divize vodních skútrů. Dva roky nato se obrat z prodeje čtyřkolek už vyrovnal obratu sněžných skútrů a dnes patří Arctic Cat také

mezi nejúspěšnější výrobce čtyřkolek na světě. Statistiky ukazují, že někdejší růst firmy při rozvoji výroby sněžných skútrů se nyní opakuje v segmentu čtyřkolek. Přitom zatím nic nenasvědčuje tomu, že by současná krize mohla mít na firmu srovnatelně negativní dopad, jako popsaná předchozí problémová období.

Do Evropy pronikla značka Arctic Cat nejprve přes Rakousko se svým původním nosným programem – sněžnými skútry. Rakouské zastoupení pak přivezlo do Evropy první čtyřkolky Arctic Cat v roce 2001 a začaly úpravy modelů k evropským homologacím pro jejich používání na veřejných komunikacích. V USA žádné čtyřkolky na silnici nesmí, proto dnes

mají evropské verze odlišnou výbavu a na provedení pro americký trh se evropské homologace nevztahují.

Čtyřkolky Arctic Cat od té doby postupně dobývají Evropu. U nás byla tato značka donedávna poměrně málo známá, než se loni jejího zastoupení pro ČR ujala na čtyřkolky specializovaná firma ASP Group, která má v tomto oboru z předchozích let hodně zkušeností. Má vybudovanou síť prodejců a servisů pro značky Access a TGB, a dokonce i vlastní závodní tým. ASP Group k nám ale nedovází kompletní sortiment čtyřkolek Arctic Cat, protože menší modely by byly jen blízkou obdobou toho, co nabízejí jiné značky. Import do ČR je proto zaměřen na zajímavější modely s velkými motory, včetně letošního světového překvapení – první čtyřkolky s litrovým motorem. Navíc nejsou dováženy základní verze, ale stroje pro ČR mají již v základu nadstandardní výbavu, což je pro zájemce cenově výhodné. Současné modely na snímcích jsou bez doplňků. ■

Honza Čejchan, foto: Arctic Cat, archiv

◀ Minibike Arctic Cat Whisker vyráběný v letech 1970 - 1972

